

Література

1. Кримінальний кодекс України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

2. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України в умовах дії режиму воєнного стану: Закон України від 03 бер. 2022 р. № 2113-IX. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2113-20#Text>

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 груд. 1984 р. № 8073-X. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#n472>

УДК 343.627(043.2)

Лайфурак В.А., здобувач вищої освіти
першого(бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Лисько Т.Д., к.ю.н.

ВТЯГНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ У ПРОТИПРАВНУ ДІЯЛЬНІСТЬ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ КВАЛІФІКАЦІЇ

Аналізуючи низку кримінальних правопорушень серед осіб, які не досягли повноліття, можна сказати, що дана проблематика є однією із найактуальнішою сьогодення. Особи, які ще не досягли 18-річного віку (вік, по досягненню якого людина набуває повної відповідальності за свої дії та вчинки згідно з Конституцією та законодавством) в першу чергу досі ще перебувають на стадії формування своєї особистості, а тому це є основним та суттєвим фактором, що визначає важливість дослідження цього питання.

Досліджуючи норми Кримінального кодексу України (далі – КК України), можна сказати, що законодавчий рівень нашої країни передбачає той механізм, який здатен запобігати зростання протиправної діяльності серед неповнолітніх осіб. Насамперед, ст. 304 КК України чітко визначає межі цього питання.

Взагалі, злочинність серед неповнолітніх є частиною дорослої злочинності. Як зазначає науковець Н. О. Семчук, несформованість емоційної сфери зумовлює більшу чутливість до заходів протидії злочинності. Тому організація і проведення ефективної політики, спрямованої на протидію злочинності неповнолітніх, забезпечує зниження злочинності дорослих осіб [1, с. 121].

Кримінологічні дослідження свідчать про певну закономірність: чим раніше людина вибирає злочинний шлях, тим довшим і небезпечнішим він є, а особа менш виправною. О. С. Майгур вважає, що притягнення виявити

самостійність, реалізуючи себе, часто є однією з найголовніших причин, які спонукають неповнолітню особу до скоєння правопорушень.

Дійсно, втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність є досить поширеним правопорушенням для більшості країн світу. Хочеться наголосити, що слід негайно вживати заходів для запобігання даного виду кримінального правопорушення, оскільки це є поганим прикладом для підростаючого покоління.

Акцентуючи увагу на словах А. П. Стуканова, можна сказати, що слід використовувати термін «втягнення неповнолітнього у вчинення кримінального правопорушення та у вчинення антигромадського діяння» [2, с. 122]. Як варіант, можна було б додати кваліфікуючу ознаку, вказувати на спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення.

Для характеристики об'єктивної сторони кримінального правопорушення, передбаченого ст. 304 КК України, важливим є розмежування понять «втягнення» і «використання». Принципову відмінність між двома цими питаннями висвітлює О. А. Гритенко, який вважає, що втягнення зазвичай передбачає втягнення не в один конкретний злочин, а взагалі в злочинну діяльність (вчинення декількох злочинів). Це може призвести до ухилення від кримінальної відповідальності за схиляння неповнолітнього до одного злочину.

Взагалі слід зазначити, що виконавцем кримінального правопорушення визнається особа, яка вчинила його шляхом використання інших осіб, що відповідно до закону не підлягають кримінальній відповідальності. В теорії кримінального права такого виду виконавство прийнято називати «посереднім виконавцем». Тобто це особа, яка використала для вчинення злочину тих, хто по закону не можуть бути суб'єктом злочину, оскільки не досягли віку, з якого настає кримінальна відповідальність за даний злочин чи є неосудним. Ці особи повинні розглядатися як виконавці злочину і притягуватися до відповідальності безпосередньо за статтями Особливої частини КК України [3, с. 289].

Отже, підсумовуючи вище сказане, можна дійти до висновку, що втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність є тяжким злочином, що здійснює згубний вплив на підростаюче покоління. Нині українське кримінальне законодавство характеризується тенденцією до збільшення спеціальних норм про кримінальну відповідальність за втягнення неповнолітніх у вчинення злочину чи інших антигромадських дій.

Література

1. Семчук Н.О. Характеристика втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність: порівняльно-правове дослідження. *Наукові праці Національного авіаційного університету Серія: Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2010. № 4(17). С. 120-123. DOI: <https://doi.org/10.18372/2307-9061.17.7436>
2. Прядко Ю.С. Характеристика, поняття та ознаки виконавця злочину.

Наука і життя: сучасні тенденції. 2015. № 3. С. 119-122.

3. Ландіна Л.В. Проблемні питання кримінально-правової характеристики злочину, передбаченого ст. 304 Кримінального кодексу України. *Вісник Академії адвокатури України*. 2009. Вип. 1. С. 285-286.

УДК 347.56:614.25(043.2)

Мамашова М.І., здобувачка вищої освіти
першого(бакалаврського) рівня,
Національний університет «Одеська юридична академія»,
м. Одеса, Україна
Науковий керівник: Степаненко О.В., к.ю.н., доцент

«ЛІКАРСЬКА ПОМИЛКА» ЯК КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПРОБЛЕМА

Однією з найважливіших причин падіння довіри населення до медицини є помилки лікарів, за які вони повинні відповідати в будь-якому випадку, оскільки життя та здоров'я – найцінніші блага людини.

Правове визначення лікарської помилки в медичному аспекті є необхідним із тією метою, щоб правильно регламентувати її наслідки. Питаннями лікарських помилок займались у своїх наукових дослідженнях І. Давидовський, Р. Майданик, О. Прасов, А. Савицька, С. Стеценко, С. Шевчук та ін.

Специфіка медицини полягає в тому, що вона, з одного боку, пов'язана з вищими соціальними цінностями – життям і здоров'ям людини, з іншого – з особистісними якостями лікаря. Термін «лікарська помилка» не є юридичним поняттям і не міститься у Цивільному кодексі України. Це поняття медичне, проте сприймається як правопорушення. Відомий патологоанатом, академік І. Давидовський писав, що до лікарських помилок треба відносити лише добросовісну помилку лікаря, яка базується на недосконалому сучасному стану медичної науки та її методів дослідження, викликана особливостями перебігу захворювання окремого хворого або ту, що пояснюється нестачею знань чи досвіду лікаря.

Під лікарською помилкою розуміють також помилку лікаря під час виконання своїх професійних обов'язків, що є наслідком сумлінної омани, яка не містить ознак складу злочину або ознак провини [1, с. 188-202].

Лікарська помилка – помилка лікаря в професійній діяльності, унаслідок сумлінної омани за відсутності необережності, недбалості або неуцтва [2, с. 44].

Згідно з іншою точкою зору лікарською помилкою є помилкове визначення хвороби лікарем (діагностична помилка) або неправильний